

Vaak gestelde vragen en antwoorden (FAQ):

De kans is groot dat je hieronder het antwoord op jouw vraag vindt. Heb je nadien toch nog vragen? Stel je vraag dan via team.aquatiscche.ecologie@oost-vlaanderen.be

Wie kan deelnemen?

Moet ik voorkennis hebben?

Helemaal niet! Je krijgt een korte opleiding en er zijn duidelijke handleidingen en invulbladen voorzien.

Heb ik zelf materiaal nodig?

Nee, alles wat je nodig hebt om het onderzoek uit te voeren wordt voorzien. Enkel een potlood breng je best zelf mee. En vergeet niet: je bent een dag in de natuur, dus stevige schoenen of laarzen zijn handig, net zoals aangepaste kleding. Voor wie de beek in gaat, voorzien wij een waadpak – daarom vragen we ook je schoenmaat bij inschrijving.

Kan ik meedoen als ik buiten Oost-Vlaanderen woon?

Zeker! Zolang je bereid bent je te verplaatsen naar een Oost-Vlaamse beek, ben je welkom.

Zijn er leeftijdsgrenzen?

We leggen zelf geen vaste leeftijdsgrens op. Het belangrijkste is dat je de instructies begrijpt en veilig kan meewerken. Jongere kinderen kunnen deelnemen, maar enkel onder begeleiding van een volwassene. In elk groepje zijn meerdere volwassene nodig.

Wat als ik liever niet in het water ga?

Ook dan kan je perfect meewerken! Laat het ons weten bij inschrijving, dan zorgen wij dat je in een groepje zit waar iemand anders het watergedeelte opneemt. Jij blijft dan aan de oever en voert daar je taken uit.

Kan ik samen met mijn kind deelnemen?

We vragen dat kinderen enkel deelnemen als ze écht interesse tonen en het engagement aankunnen (opleiding + 1 volledige onderzoeksdag). Daarnaast moeten ze altijd begeleid zijn door een volwassene. Bespreek het dus goed samen.

Waarom doen scholen niet mee?

Ons onderzoek vindt plaats in het late voorjaar en de zomer, een periode die vaak vol zit met toetsen, examens en vakanties. Daarnaast vraagt het project een zekere tijdsinvestering en aanwezigheid van volwassenen op het terrein. Daarom is het minder geschikt als klasactiviteit. Maar leerkrachten of ouders die individueel deelnemen, kunnen die ervaring natuurlijk meenemen naar de klas!

Aantal deelnemers & groepsindeling

Hoeveel deelnemers zoeken jullie?

Voor deze opstartfase in 2025 zoeken we ongeveer 80 enthousiaste vrijwilligers. Zo kunnen we klein en stevig beginnen, met het oog op latere uitbreiding.

Hoe worden de groepjes samengesteld?

We proberen groepjes te maken op basis van woonplaats of de aangegeven locatievoorkeuren. Zo zorgen we voor korte verplaatsingen én interessante locaties voor de deelnemers.

Waarom in groepjes?

Vele handen maken niet enkel licht werk, maar ook gezelliger en veiliger werk. Zelfs al betreft het ondiepe waterlopen, toch willen we niet dat er iemand alleen in een beek zou gaan.

Opleiding & voorbereiding

Wanneer vindt de basisopleiding plaats?

Op vrijdag 9 en zaterdag 10 mei 2025. Je kiest zelf welke dag past. De opleiding duurt een halve dag en we zorgen voor een broodjeslunch. De locatie hangt af van de inschrijvingen, maar waarschijnlijk is dat een provinciaal domein of een locatie in Gent.

Wat als ik niet kan komen naar de opleiding?

Dat is uiteraard heel jammer, maar geen groot probleem. Als je in een groepje zit waarvan enkele leden wél de opleiding volgden, kan je zeker meedoen. Het materiaal is duidelijk uitgelegd in handleidingen. Daarnaast helpt het ook om snel mee te kunnen als je al ervaring hebt met het gebruik van een determinatiegids (bijvoorbeeld voor vogels of paddenstoelen of eender wat).

Op dit moment voorzien we nog geen extra opleidingsmomenten of online trainingen. Als je dat graag wil, kunnen we jou na 10 mei wel documentatie bezorgen om zelf in te lezen.

Onderzoekslocatie & waterlopen

Welke waterlopen onderzoeken we?

We richten ons op kleine Oost-Vlaamse beken, bij voorkeur in provinciaal beheer. We geven suggesties, maar elk groepje kiest uiteindelijk zélf welke beek onderzocht wordt. Zo zijn de plekken beter gekend én beter bereikbaar.

Onderzoeken jullie ook poelen en vijvers?

Nee, we focussen op kleine beken. Er zijn duizenden kilometers aan kleine beken in Oost-Vlaanderen waarover nog te weinig kennis beschikbaar is. Poelen en vijvers maken geen deel uit van het project.

Gaat het project ook buiten Oost-Vlaanderen door?

Voorlopig niet. We starten dit onderzoek in 2025 enkel op in Oost-Vlaanderen. Het is dan ook een project van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek van de Provincie Oost-Vlaanderen. Uiteraard stopt de nood voor meer ecologische kennis over de waterlopen niet aan onze provinciegrenzen, dat weten we. We hopen dan ook dat we in 2025 een succesvolle opstart kennen. Dan kunnen we het project later misschien verder uitrollen.

Wanneer vindt het onderzoek plaats?

Er zijn geen vaste data: jouw groepje kiest zelf een geschikte dag tussen mei en september. Waarschijnlijk zullen de meesten kiezen om het onderzoek in een weekend te doen, maar dat is volledig aan jullie. Elk groepje gaat minstens één keer op pad voor een onderzoek. Wil je nadien nog meerdere waterlopen onderzoeken: dat kan! Wij – het PCM – blijven jullie begeleiden en voorzien het nodige materiaal.

[Andere vragen](#)

Moet ik betalen om mee te doen?

Neen! Deelname is helemaal gratis. We vragen enkel je tijd, nieuwsgierigheid en enthousiaste inzet.

Waar komt de naam vandaan?

‘Beekmeester’ is een bestaand (oud) Nederlands woord dat voornamelijk gebruikt werd bij onze noorderburen. De beekmeester (functie/titel) was verantwoordelijk voor het inspecteren en zuiver houden van de beek. Daarnaast roept de term ook een gevoel van verantwoordelijkheid en waardigheid op. Zo klinkt ook onze appreciatie voor al onze vrijwilligers door in de campagne.

[Wetenschappelijke info](#)

Wat is Beekmeesters?

Beekmeesters is een burgerwetenschapsproject waarbij we samen met vrijwilligers de ecologische kwaliteit van kleine beken in Oost-Vlaanderen onderzoeken. Dit doen we aan de hand van biologische (welke diertjes?), fysicochemische (welke stoffen zitten er in het water?) en hydromorfologische (hoe ziet de beek eruit?) metingen. Het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek (PCM) van de Provincie Oost-Vlaanderen begeleidt vrijwilligers en voorziet opleiding en materiaal.

We verhogen het maatschappelijk bewustzijn over de waarde en kwetsbaarheden van waterleven door burgers te betrekken. Daarbovenop leveren we een bijdrage aan de natuur én aan de wetenschap.

Hoe meten we waterkwaliteit?

We beoordelen de waterkwaliteit op drie manieren:

1. Biologische kwaliteit

We vangen kleine waterdiertjes (macro-invertebraten) zoals insectenlarven en vlokreeftjes.

Sommige soorten zijn erg gevoelig voor vervuiling, waardoor hun aanwezigheid veel zegt over de waterkwaliteit. We bepalen de MMIF-score (multimetric macro-invertebrate index of Flanders) via een online platform.

2. Fysicochemische waterkwaliteit

Met eenvoudige testkits en meters meten we zuurstofgehalte, voedingsstoffen en andere waterparameters. Wees gerust, er is géén chemische of milieukundige voorkennis nodig.

3. Hydromorfologie en habitatstructuur

We beoordelen de beekstructuur: Hoe ziet de bodem eruit? Zijn er waterplanten? Is de oever steil of glooiend? Kronkelt de beek of is de beek recht? Door die aspecten te bekijken, weten we hoe geschikt de beek is als thuis voor verschillende diersoorten. Met een eenvoudige handleiding en voorbeeldfoto's leer je deze kenmerken inschatten.

Waarom is dit belangrijk?

In 2021 voldeed slechts 1 van de 195 Vlaamse waterlichamen aan de norm voor goede ecologische kwaliteit. Hoewel er enige vooruitgang is, gaat het herstel te traag. De Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) monitort vooral grotere waterlopen, waardoor kennis over kleinere beken ontbreekt. Dit project helpt om die leemte op te vullen en draagt bij aan natuurbeheer en herstelmaatregelen.

Hoe werkt het?

Vrijwilligers krijgen een opleiding en begeleiding van het Provinciaal Centrum voor Milieuonderzoek. De opleiding duurt ongeveer een halve dag. Elk groepje vrijwilligers gaat één dag een beek onderzoeken. Alle metingen worden ingevoerd in een online platform voor wetenschappelijke analyse. De verzamelde data helpen om knelpunten te identificeren en mogelijke herstelmaatregelen te formuleren.

Samenwerking en toekomst

Beekmeesters werkt samen met wetenschappers, lokale overheden en natuurorganisaties. Voor de opstart krijgen we steun uit het provinciaal klimaatfonds van de Provincie Oost-Vlaanderen en werken we ook samen met het Duitse FLOW-project.

In de toekomst willen we:

- De verzamelde data delen met beleidsmakers en onderzoekers.
- Kleinschalige herstelmaatregelen mogelijk maken en implementeren om beekstructuren en waterkwaliteit te verbeteren.
- Meer vrijwilligers en beken betrekken bij het project.

- Onderzoek uitbreiden naar andere milieufactoren, zoals de impact van pesticiden.

Wil jij meehelpen? [Sluit je aan bij Beekmeesters](#) en draag bij aan een beter beekbeheer.

